

Документ за разглеждане в заседание

B10-0085/2024

2.10.2024

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

съгласно член 136, параграф 2 от Правилника за дейността

относно укрепване на устойчивостта на Молдова срещу намеса от страна на Русия с оглед на предстоящите избори за президент и конституционен референдум за интеграцията в ЕС
(2024/2821(RSP))

Янис Маниатис, Начо Санчес Амор, Свен Миксер, Тейс Рьотен, Дан Ника, Виктор Негреску, Георге Кърчу, Михай Тудосе, Адриан-Драгош Беня, Габриела Фиря, Мария Грапини, Клаудиу Манда, Василе Дънку, Щефан Мушою
от името на групата S&D

Резолюция на Европейския парламент относно укрепване на устойчивостта на Молдова срещу намеса от страна на Русия с оглед на предстоящите избори за президент и конституционен референдум за интеграцията в ЕС (2024/2821(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предходните си резолюции относно Република Молдова,
 - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 27 юни 2024 г.,
 - като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна¹,
 - като взе предвид становището на Комисията относно молбата на Република Молдова за членство в Европейския съюз (СОМ(2022)0406),
 - като взе предвид член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че Република Молдова е близък и ценен партньор на ЕС; като има предвид, че кандидатурата ѝ за членство в ЕС и решението на Европейския съвет да предостави на Република Молдова статут на страна кандидатка с уговорката да бъдат предприети девет стъпки показват силна обща амбиция за бърза интеграция в ЕС; като има предвид, че чрез Споразумението за асоцииране и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, в сила от 2016 г., ЕС и Молдова поеха ангажимент за насърчване на политическото асоцииране и постигане на икономическа интеграция;
- Б. като има предвид, че правителството на Република Молдова започна процес на политически, съдебни и институционални реформи с безпрецедентна амбиция и показва твърдата си решимост да осъществи деветте стъпки, посочени в становището на Комисията, за да изпълни условията за започване на преговори за присъединяване, по които Европейският съвет взе положително решение на 14 декември 2023 г.; като има предвид, че засиленото прилагане на действащите споразумения от страна на молдовското правителство показва неговия ангажимент за по-тясно сътрудничество с ЕС и за интегриране в Съюза; като има предвид, че ясно изразено мнозинство от молдовските граждани подкрепя членството в ЕС;
- В. като има предвид, че решението на Европейския съвет от декември 2023 г. за започване на преговори за присъединяване с Молдова и свикването на първата междуправителствена конференция относно присъединяването на Молдова към Европейския съюз през юни 2024 г. са исторически етапи в отношенията на страната с ЕС, като потвърждават отново, че бъдещето на Молдова и нейните

¹ ОВ L 260, 30.8.2014 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj.

граждани е в рамките на ЕС;

- Г. като има предвид, че присъединяването към ЕС продължава да бъде процес, основаващ се на заслуги, който е обвързан с изпълнението на установените критерии и условия;
- Д. като има предвид, че демокрацията в Република Молдова показва своята устойчивост по отношение на руската дезинформация и пропаганда и въпреки засилената подривна дейност от страна на Руската федерация и на подпомагани от Русия участници;
- Е. като има предвид, че непровокираната, необоснована и незаконна агресивна война, започната от Руската федерация срещу Украйна, засяга дълбоко регионалната сигурност и стабилност и застрашава макроикономическото положение и финансовата стабилност на Република Молдова, както и демократично развитие и социалното сближаване в страната, като допълнително засилва и задълбочава бедността, инфлацията и емиграцията; като има предвид, че Руската федерация, в сътрудничество с вътрешни, подпомагани от Русия участници, затвърждава и използва произтичащата от това цялостната несигурност от икономическа и геополитическа гледна точка и от гледна точка на сигурността, за да делегитимира проевропейските политики на правителството и да насърчава опозицията срещу тях;
- Ж. като има предвид, че активните мерки, предвидени в рамките на тази дейност, включват създаване и насърчаване на организации, действащи като параван, които са прикрити като неправителствени организации и „културни центрове“, разпространяващи дезинформация онлайн и офлайн с цел създаване на силно проруски политически и обществени групи и връщане на Република Молдова в състояние на зависимост от руски въглеводороди, както и предприемане на стъпки, които може да доведат до въоръжена ескалация в окупирания Приднестровски район на Република Молдова;
- З. като има предвид, че проруските олигарси Илхан Шор и Владимир Плахотнюк, понастоящем в изгнание във връзка с обвинения и присъди за изпиране на пари и незаконно присвояване, са заподозрени в сътрудничество с Руската федерация с цел подкопаване на правителството на Република Молдова; като има предвид, че според наличната информация от август 2022 г. насам сподвижници на г-н Шор е вербуват активно хора, организират логистика за тях и им предоставят финансово възнаграждение, за да се присъединят към техните протести;
- И. като има предвид, че дългогодишните и използващи множество канали кампании на Русия за дезинформация, пропаганда и политически манипулации в Република Молдова ескалираха след пълномащабното нашествие на Русия в Украйна на 24 февруари 2022 г.; като има предвид, че в актуализираната национална стратегия за сигурност на Молдова се приписват на Русия кампании за дезинформация и други хибридни атаки;
- Й. като има предвид, че Съветът е приел мерки за подпомагане на стойност 137 милиона евро в полза на въоръжените сили на Република Молдова по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира от 2021 г. насам;

- К. като има предвид, че ЕС създаде гражданска мисия по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) без изпълнителни функции, наречена „Мисия на ЕС за партньорство в Република Молдова“ (EUPM Moldova) с цел повишаване на устойчивостта на сектора на сигурността в областта на управлението на кризи и хибридните заплахи, включително киберсигурността и борбата с чуждестранното манипулиране на информация и намеса; като има предвид, че укрепването на тези ключови усилия с увеличена помощ от ЕС може в значителна степен да се окаже решаващо;
1. изразява пълната си и непоколебима подкрепа за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Република Молдова; решително осъжда постоянните и координирани опити на Руската федерация, проруските олигарси и подпомаганите от Русия местни марионетни сили да дестабилизират Република Молдова, да предизвикат разделение в рамките на молдовското общество и да отклонят страната от нейния проевропейски път чрез хибридни атаки, използване на енергийните доставки като оръжие, дезинформация, бомбени заплахи и режисирани протести, както и заплахи с насилие или използване на насилие;
 2. подчертава сериозното въздействие върху молдовското общество на намесата на Русия, която подхранва социалната поляризация, подкопава доверието в демократичните институции и изостря социалното напрежение; изразява убеждение, че ЕС трябва да демонстрира солидарност с народа на Молдова и да осигури конкретна помощ и подкрепа по възможно най-категоричен начин за усилията на страната да се справи с последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна и с опитите за дестабилизация от страна на Русия и проруските участници;
 3. призовава Съвета да приеме целенасочени ограничителни мерки срещу лицата и организациите, извършващи хибридни атаки срещу Република Молдова;
 4. приветства създаването и дейността на EUPM Moldova — гражданска мисия по линия на ОПСО, която предоставя съобразена с нуждите подкрепа на молдовското правителство в борбата с киберзаплахите, хибридните заплахи и дезинформацията; насочва вниманието към многобройните партньорски проекти и проекти за сътрудничество, осъществявани от EUPM Moldova в сътрудничество с молдовското правителство, и по-специално тези от тях, които предоставят подкрепа за разработването на националната стратегия за сигурност и създаването и привеждането в действие на Центъра за стратегическа комуникация и борба с дезинформацията и Агенцията за киберсигурност, както и целенасочена подкрепа за различни министерства и правителствени структури; призовава Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да предоставят допълнителните ресурси – включително човешки и финансови ресурси, оборудване и граждански експерти – които са необходими, за да продължи изпълнението на мандата на мисията и след май 2025 г.;
 5. призовава Съвета, Комисията и ЕСВД да разгледат задълбочено и като въпрос, нетърпящ отлагане, възможността за значително засилване на настоящите мерки за подкрепа, като вземат предвид повишените рискове за сигурността на Република Молдова и необходимостта от укрепване на устойчивостта на

молдовските държавни институции, въоръжените сили и обществото срещу външни опити за дестабилизация и провокация; във връзка с това призовава Молдова постепенно да бъде включена в предстоящите законодателни инициативи и програми, свързани с европейската сигурност и отбрана;

6. отправя искане към Съвета, Комисията и ЕСВД да продължат да укрепват сътрудничеството с Република Молдова с цел повишаване на устойчивостта на страната спрямо хибридни заплахи чрез целенасочени мерки, включително чрез насърчаване на разпространението на независимо медийно съдържание в регионите, в които се говори предимно руски, подкрепа за работата на журналистите и организациите на гражданското общество, които се стремят да противодействат на дезинформацията, и обществени кампании, насочени към повишаване на медийната и информационната грамотност на обществеността, като използват за основа настоящите усилия на молдовското правителство; освен това отправя искане на молдовското правителство да бъдат предоставени допълнителни ресурси и техническо ноу-хау с цел да се подпомогнат неговите стратегически комуникации, вътрешна координация и изграждане на капацитет по отношение на хибридните атаки и бързото откриване и опровергаване на дезинформацията; приветства усилията на молдовското гражданско общество в подкрепа на борбата на молдовското правителство срещу дезинформацията, за насърчаване на демократичните ценности и повишаване на устойчивостта на молдовското общество срещу хибридни атаки;
7. подкрепя партньорството в областта на сигурността и отбраната между ЕС и Молдова, подписано през май 2024 г., което насърчава силно и съобразено с нуждите партньорство, целящо съвместно справяне с общите предизвикателства в областта на сигурността и укрепване на устойчивостта на Молдова; подкрепя също така по-нататъшната работа в рамките на диалога на високо равнище в областта на политиката и сигурността между ЕС и Република Молдова с цел да се засили сътрудничеството в областта на външната политика и политиката на сигурност, да се поставят за разискване съответните проблемни въпроси, засягащи регионалната сигурност и стабилност, и да се обсъдят възможностите за тясна координация и ефективни мерки за помощ и подкрепа; поздравява Република Молдова за постепенното повишаване на степента на координация с общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) и приверждането в съответствие с нея; подчертава, че приемането от страна на Молдова на ограничителни мерки срещу Руската федерация в съответствие с ОВППСе от голямо значение;
8. настоява, че е необходимо Съветът и Комисията да продължат в еднаква степен да подкрепят усилията на молдовските органи за поддържане на макроикономическа стабилност, гарантиране на пълната енергийна сигурност на Република Молдова и бърза работа за постигане на енергийна независимост на страната от Русия чрез ускоряване на проектите за енергийна диверсификация, инвестиции във възобновяеми източници на енергия и подобрени енергийни междусистемни връзки, като същевременно се гарантират достъпни цени на енергията, по-специално за най-уязвимите хора;
9. призовава Комисията да подпомогне молдовското правителство при оказването на

натиск върху платформите на социалните медии за предприемане на ефективни мерки във връзка с жалби за дезинформация;

10. приветства реформите на Молдова, свързани с присъединяването към ЕС, по които страната е постигнала значителен напредък, и насърчава правителството, парламента и президента на Молдова да продължат амбициозните реформи в областта на демокрацията и принципите на правовата държава, и по-специално да продължат съдебната реформа, борбата с корупцията и разследванията и наказателните преследвания във връзка със скандала с банковите измами от 2014 г., като същевременно гарантират, че се отдава приоритет на качеството и устойчивостта, а не на скоростта; припомня, че е важно да се постигнат надеждни резултати по отношение на наказателните преследвания и присъдите за корупция въз основа на проактивни и ефикасни разследвания като въпрос от първостепенно значение; призовава Комисията и ЕСВД бързо да представят законодателно предложение за разширяване на обхвата на глобалния режим на ЕС на санкции за нарушения на правата на човека с цел той да включва корупционните действия като наказуемо престъпление; призовава Комисията и държавите членки твърдо да подкрепят подготовката на Молдова за членство в ЕС и проактивно да подпомагат укрепването на всички усилия за успешен завършек на проевропейските стремежи на Молдова;
11. подчертава, че е важно да се постигне напредък в процеса на реформи в страната, за да се подобри жизненият стандарт на населението, особено на по-уязвимите групи от населението и на групите, живеещи в регионите, и да се предоставят на по-младите поколения привлекателни перспективи за живот и работа в страната, като по този начин се повиши обществената устойчивост на хибридни атаки и се даде възможност за намаляване на броя на гражданите, които смятат, че е необходимо да напуснат страната, за да търсят по-добри условия на живот другаде в Европа; насочва вниманието към необходимостта от създаване на възможности за младите хора да участват активно в укрепването на устойчивостта на Република Молдова, включително чрез програми за гражданско образование, възможности за доброволчество и участие в процесите на вземане на решения;
12. отново изразява подкрепа за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Република Молдова и за усилията в рамките на процеса на преговори „5+2“ за постигане на мирно, всеобхватно и трайно политическо уреждане на конфликта в Приднестровието въз основа на зачитането на суверенитета и териториалната цялост на Република Молдова в рамките на международно признатите ѝ граници и със специален статут за региона на Приднестровието; поради това призовава Руската федерация да изтегли напълно военните си сили и оборудване от региона на Приднестровието, намиращ се в Република Молдова, и да гарантира незабавната евакуация и пълното унищожаване на всички боеприпаси и оборудване в склада в Кобасна под международен надзор;
13. призовава всички политически участници да допринесат за осъществяването на европейските стремежи на народа на Молдова, като положат усилия за постигане на консенсус относно най-важните и неотложни реформи, като участват активно в законодателната работа на молдовския парламент с цел по-нататъшно хармонизиране на законодателството на Молдова със стандартите на ЕС и като

продължат да водят диалог с гражданското общество относно всички основни реформи, както и относно европейската ориентация на страната;

14. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, както и на президента, правителството и парламента на Република Молдова.